Чурапчыга күн тахсар!

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2010 сыл Тохсунньу 28 күнэ Чэппиэр №7 (10094)

Сонуннар

Тохсунньу 22 күнүгэр улуус дьаһалтатын мунньахтыыр саалатыгар сири туһаныы боппуруостарыгар сүбэ мунньах буолла. Мунньахха СР Тыа хаһаайыстыбатын министерствотыттан материальнай-техническэй хааччыйыыга уонна үүнээйини ылыыга департамент салайааччыта В. Т. Лукин, "Агрохимическэй быраайыактыыр-чинчийэр станция" ГУ салайааччыта В. С. Винокурова, Малга-салга сыһыаннаһыы отделын салайааччыта А. С. Хохолова, Материальнай-техническэй хааччыйыы уонна үүнээйини ылыы департаменын кылаабынай специалиһа Ю. Т. Луковцев, нэһилиэк баһылыктара, землеустроителлэрэ, тыа хаһаайыстыбатын боппуруостарыгар специалистара, бааһынай хаһаайыстыбалар салайааччылара, улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанар тэрилтэлэрин салайааччылара кыттыыны ыллылар. Мунньаҕы улуус баһылыга С. И. Яковлев салайан ыытта.

лаах 742 гектартан 5 гектарга, Соловьев 642 гектартан 2 гектарга, Хадаар 852 гектартан, Төлөй 671 гектартан 2009 сылга олох да ыспатылар. Арыый даҕаны элбэҕи "Колос" ТХПК-300 гектарга, "Комплекс" бааһынай хаһаайыстыба-330 гектарга, "Дьөһөгөй" бааһынай хаһаайыстыба-200 гектарга, Е. И. Потапов хаһаайыстыбата 200 гектарга ыһан ситиситилэр. Бу хайысхаҕа улууска үлэни саҥалыы тэрийэр сыалтан элбэх сүбэлэһии, мунньах буолла. Эрдэттэн былааннаан, тэринэн үлэни быйыл сааскы ыһыыга тэтимнээхтик саҕалыыр сорук турар.

Саха Республикатынааҕы Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын материальнай-техническэй хааччыйыыга уонна үүнээйини ылыыга департаменын салайааччыта Василий Тимофеевич Лукин сири кытары үлэ министерство саҥа салаатата (министр С. С. Охлопков) улахан болҕомтотун уурарын бэлиэтээтэ. Бу хайысхаҕа нэһили- туһата суох туралларын кириитикэлээтэ. 15 сыл устата күрүө оҥоһуутунан элбэх үлэни ыыппыттарын, бастаан оҥорбуттара эргэрэн туһаттан таҕыан эраллэрин этэ. Улууска семенной хаһаайыстыбаны тэрийэр кэм кэлбитин бэлиэтээтэ.

Соловьев нэһилиэгиттэн Михаил Данилович Николаев совхоз үлэлиир кэмигэр бу нэһилиэк 750 гектар ыһыы сирдээх билигин биир да гектар туһаныллыбатын этэ. Быйыл икки хаһаайыстыба кыттыһан 200 гектарга ыһарга былааннааналларын билиһиннэрдэ. Сенаж, зеленка ыһыытыгар хайысхаланыахтаахтар. Соловьев нэһилиэгэ урут кормовой база буолан кураан кэмгэ улууска улахан тирэх буолбутун бэлиэтээтэ. Кэлин сатпаас окко аныан оттообуттара туһаныллыбатаҕын санатта. Маныаха былааннаах үлэ барбатаҕын, инникитин бурдук, от, сенаж үүнүүтүн хаана батарары эрдэттэн былааннанарга туруоруста.

Эрилик Эристиин аатынан совхозка ди-

СИРТЭН ҮРДҮК ҮҮНҮҮНҮ ЫЛАР ТУҺУГАР

Чурапчы колхозтар, совхозтар үлэлиир кэмнэригэр сиртэн үүнүүнү ылыыга тэрээһиннээхтик, таһаарыылаахтык үлэлээбит улуус. Холобур, Эрилик Эристиин аатынан совхозка кылаабынай агрономунан, совхоз директорынан, Чурапчы улууһун бааһынай хаһаайыстыбаларын ассоциацияларын сэбиэтин председателинэн үлэлээбит М. Н. Корякин "Төрүт дьарыгы өрө тутан" кинигэтигэр: "1988 сылтан саҕалаан 2000 сылга диэри 13 сыл усталаах кэрдиис кэмҥэ чурапчылар республикаҕа бурдугу үүннэрбит, сир үлэлэрин араас салааларыгар көрдөрүүлэрбит, үлэбит-хамнаспыт кыһаҕана суох этэ. Улууска бу сылларга, быһыытар, төһө даҕаны кураан дьыллар буоллалларын үрдүнэн сыл аайы ортотунан 2667 тонна бурдугу хомуйбуппут эбэтэр биир гектар хомуллубут бааһынаттан ортотунан сылын аайы 12, 2 центнер үүнүүнү ылбыппыт. Бу кэмҥэ улууспут республикаҕа бурдугу үүннэриигэ Амма, Хаҥалас, Өлүөхүмэ улуустарын кытта тэҥис-тэҥҥэ анньыһан, илин-кэлин түсүһэн үлэлээммит республикаҕа үс бастыҥ бурдугу үүннэрэр улуустарын кэккэтигэр турбуппут", диэн суруйар. 2000 сыллаахха бурдугу ыһыы 2944 гектарга тэҥнэспит.

2010–2015 сс. Чурапчы улууһугар сири кытта үлэҕэ программа бырайыга" боппуруоска Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига В. М. Ядрихинскай информация оҥордо. Кини улуус кэнники сылларга, совхозтар үрэллибиттэрин кэнниттэн, сири кытта үлэҕэ быстар мөлтөхтүк үлэлээн кэлбитин бэлиэтээтэ. Ол курдук, улуус үрдүнэн 8528 гектар бааһына сирэ баар буоллаҕына, онтон 1265 гектара эрэ туһаныллар, 6497 гектар туһата суох сылар. Холобур, урукку кэмгэ бааһынаттан балачча туруктаах үүнүүнү ылар нэһилиэктэр-Сы-

эк баһылыктара күүскэ үлэлэһэллэрэ наадатын ыйда. Сири оҥоруута, туһаныыга уп-харчы көрүллүөҕэ диэн эрэннэрдэ. "Быраайыак быһыытынан 1 гектарга 5200 солк. субсидия көрүллүөн сөп, ону Правительство бигэргэтиэтигэр киллэрдибит",– диэтэ. Былырыын сиргэ үлэлэспиттэргэ 100 мөл. солк. таххса суумалаах субсидия бэриллибит. Дьон-сэргэ сиртэн үүнүүнү ылыыга турунан эрэрин, ол курдук 2009 сылга ыһыы ити иннинээҕи сылтан 10 тыһ. гектартан ордугунан эбиллибитин ыйытиннэрдэ. Быйылгы көрүллэр уп 70 бырыһыана ыһыллар кэмгэ, 30 бырыһыана үүнээйи хомуйуллубутун кэннэ бэриллэрэ былааннанар. Чурапчы улууһа ыһыытын иэнинэн республикаҕа саамай кэнники сылдьарын санатта. Түмүгэр улуус сири кытта үлэҕэ болҕомто ууран эрэрин, интэриэстээҕин этэн туран ситиһиини баҕарда.

"Агрохимическэй быраайыактыыр-чинчийэр станция" ГУ салайааччыта Валентина Семеновна Винокурова салайар тэрилтэтин үлэтин-хамнаһын билиһиннэрдэ. Биһиги улуустааҕы бааһыналарын, ходуһаларын сирэ (почвата) хайдах састааптааҕа, төһө үүнүүнү биэрэр кыахтааҕа кинилэр тэрилтэлэригэр анаалиһа баар эбит. Итини ылан туһанарга сүбэлээтэ.

Кэпсэтиигэ бастакынан тыл эппит "Комплекс" бааһынай хаһаайыстыба салайааччыта М. П. Михайлов сири кытары үлэ улуус дьаһалтата ылсан эрэрин бэлиэтээтэ. Тыа хаһаайыстыбатын управлениета бу хайысхаҕа дьиҥнээхтик ылсан үлэлиир хаһаайыстыбалары, биирдиилээн дьону өрүү ыҥыран хайдах үлэлиирин, былааннаһар, тэрийэр мунньаҕы ыытара наадалааҕын этэ. Совхозтар ыһыллыбыыларын саҕана сиргэ үлэлииргэ аналлаах техника биирдиилээн дьоҥҥо бэриллибитэ билигин

ректорынан үлэлээбит Семен Иванович Сергеев кураан сыллар кэлэн эрэр сибикилэрэ биллибитин этэ. Эрдэтээҕи кураан сылларга элбэх сыллаах от ыһыыта, зеленка, Мындаҕаайы, Мырыла эгэр сатпаас оту оттотуу абыраабытын бэлиэтээтэ. Улахан, кыра хаһаайыстыба, элбэх, аҕыйах гектар ыһыллаах дизбэкэ көмөнү барыларыгар оҥорорго этии киллэрдэ.

"Олонхос" бааһынай хаһаайыстыба салайааччыта Василий Васильевич Смирников элбэх сылгылаах, сүөһүлээх хаһаайыстыбалар хайаан да сиринэн дьарыктаналлара наадатын этэ. Эргэ бааһыналар сирдэрэ тостуталаан сороҕо туһаттан тахсыбыттарын бэлиэтээтэ. Гектары быһаарыыга итилэри көҕүрэтэн дьиҥнээх туһаныллар эрэ иэнинэн ыларга этии киллэрдэ. Ыһыыга, үүнүүнү хомуйууга техниканы туһаныыга элбэх уматык туһаныларын, сыаната ыарахаҥын, маныаха республика салалтатын өттүттэн көмө наадатыгар тохтоото.

"Колос" ТХПК салайааччыта Семен Семенович Яковлев, Амма орто оскуолатын директора Егор Афанасьевич Смирников, Болтоҕо нэһилиэгин баһылыга Николай Николаевич Попов салайар тэрилтэлэрэ, нэһилиэк сиргэ үлэлэрин билиһиннэрдилэр, инники былааннарын этилэр.

Урукку "Чурапчы" МТС директора Николай Васильевич Оконешников сиртэн үүнүүнү ылыыга олохтоохтук үлэлиир наадатын, кылгас кэмнээх үлэ буолбатаҕын санатта. Ыһыллыбыт бородуукуйаны батарыыга республика, улуус салалтата былааннаах үлэни ыытара наадатын ыйда.

Түмүккэ мунньах кыттыылаахтара 5 пууннаах уураах ылыннылар.

Алексей СЛЕПЦОВ.

СЭРГЭХ ДЬАҺАЛ

Бу күннэргэ Д.П.Коркин аатынан республикатааҕы оҕо спортивнай оскуолатыгар "Оҕобуттан биир дьарыктаахпыт" диэн төрөппүттэргэ аналлаах конференция сүрдээх тэрээһиннээхтик буолан ааста. Манна улуустааҕы гимназия (төрөппүт комитетын председателэ В.С.Христофорова), Чурапчы орто оскуолата (төрөппүт комитетын предс. Г.П.Кардашевскай), ЧРОСИО (төрөппүт комитетын предс. А.С.Пестрякова), Чурапчы 2-с №-дээх орто оскуолата (төрөппүт комитетын предс. солбуйааччыта Л.П.Матвеева), Чурапчы алын сүһүөх оскуолата (төрөппүт комитетын предс. Л.К.Жиркова) кыттыыны ыллылар.

Конференцияны оскуола директора Н.Н.Гуляев аста. Кини оскуола үлэтин-хамнаһын, үлэтин хайысхатын, инники былааннарын сиһилии билиһиннэрбитин бары да астынныбыт. Улуустааҕы үөрэх управлениетын аатыттан "Үөрүү" оҕо киинин директора С.В.Тобохов конференция кыттыылаахтарын эҕэрдэлээтэ. Бу кэмиттэн оскуолалартан төрөппүт комитетын председателлэрэ үлэлэрин-хамнастарын билиһиннэрдилэр. Манна биирдэн биир сонун хайысханы иһиттибит, биллибит.

Конференция иккис чааһыгар төрөппүттэр оҕолорун кытта туох дьарыктаахтарын көрдөрө-көрдөрө билиһиннэрдилэр. Дьэ, кырдьык, "утум салҕанар" диэн маны этэн эрдэхтэрэ.

Салгыы "Бэйэ оонньуута" диэн интеллектуальнай күрэх ыытылынна. Оскуола библиотекара А.Д.Кузьмина сүрдээх солуннук иилээн-саҕалаан ыытта. Күрэххэ бастакы миэстэни С.Д.Корякина уолунаан Юралыын (Чурапчы алын сүһүөх оскуолата), иккиһи А.Н.Кузьмина кыыһынаан Таньялыын (ЧРОСИО), үсүһү Н.Г.Захарова уолунаан Кешалыын (2-с №-дээх оскуола) ыллылар. Кыайыылаахтар анал грамоталарынан наҕараадаланнылар.

Конференция түмүгүнэн уураах ылынныллар. Төрөппүттэр "инникитин да маннык тэрээһиннэр ыытылла турдуннар",–диэн баҕа санааларын эттилэр. Биһиги улуустааҕы үөрэх управлениетын аатыттан конференцияны үрдүк тэрээһиннээхтик ыыппыт Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолатыгар (төрөппүт комитетын председателэ А.С.Пестрякова) махталбытын тиэрдэбит.

Екатерина ЕГОРОВА.

Амарах санаа акцията

УЛАХАН КӨМӨНҮ ЫЛЛЫБЫТ

Ааспыт сыл бүтүүтэ Улахан Күөллээҕи сүрүннүүр орто оскуола директора Михайлов Иннокентий Романович көҕүлээһининэн уонна Чурапчытааҕы "Маарыкчаан" телестудия редактора Лена Михайловна Дьячковская өйөбүлүнэн "Аһарах санаа" телемарафон ыытылынна. Бу дьаһал сыаллаах-соругунан оскуола материальнай базатын тупсарыыга, иитиллээччилэригэр таҥаһынан-сабыынан көмөнү көрдөөһүн этэ.

Интернат оҕолор киирдэххэ, олох көрдөбүлүнэн аҥардас ийэлээр, аҕалар, элбэх оҕолоох ыаллар проблемаларын быһаарарга төһүү күүһүнэн буолуохтаах интернат дьиэбит 2001 сыллаахха үлэҕэ киирбитэ. Манна нэһилиэктэргэн араас кыһалҕалаах дьиэ кэргэн оҕолоро улуустааҕы дьиэ кэргэн отделыгар сайабылыанньа түһэрэн, үөрэх управлениетын психологическай кинигэр көрүллээн, кэлбиттэрэ. Кинилэри өрөбүлү, бырааһынньыгы аахсыбакка үлэлиир коллектив көрөристэр. Оҕолорго кэлии истиҥник сыһыаннаһар иитээччилэр И.А.Трофимова, А.С.Платонова кинилэр күннээҕи олохторутар тэҥҥэ быһаарсан үлэлэһэллэр. Сылаас, минньигэс аһы астаан Л.П.Трофимова, С.В.Макарова көрсөллөр. Киэһээҥҥи өттүгэр, оҕолор минньигэс ууларын уйгууурдубат туһугар, ыарыйдахтарына тэтиэ ыарыылаһан Л.Н., М.Н.Трофимовалар үлэлииллэр. Оҕолор таҥастара күрүүтүн ыраас буоларыгар Н.В.Макарова кыһаллар. Интернакка барыта 18 оҕо олорор, участак иһиттэн 7 оҕо сылдьар.

Бу оҕолор дириҥ билиилээх, эт-хаан өттүнэн сайдыылаах буолалларыгар А.Н.Макарова салайааччылаах педколлектив үлэлиир. Кинилэр истэригэр А.Н.Макарова, В.Е.Макарова, М.И.Трофимова, С.Н.Дьячковская, Э.Б.Макарова курдук уопуттаах педагогтар бааллар. Оҕолор дьоҕурдарын сайыннарарга "Уран уус" (сал. Д.К.Барашкова), "Юная леди" (Т.Д.Яковлева), драматическай (Г.Г.Владимирова) куруһуоктар, спортивнай секция (М.М.Попова) былааннаахтык үлэлииллэр. Психолог А.К.Макарова оҕолору кытта ыкса сибээстэһэн араас босхолоҥ дани, тренинг ыытар, тестары толорторор. Оттон төрөппүттэри кытта социолог Прокопий Александрович үлэлэһэр.

Бу телемарафону ыытарга коллектив улаханнык долгуйбута. Чурапчы улууһун дьоно истиҥнэриттэн, аламаҕайдарыттан олус үөрдүбүт. Телемарафон күн суругунан, харчынан 127 тыһ. солк. киирбитэ, ону таһынан үөрэх малынан, таҥаһынан-сабыынан көмө оҥоһуллубута. 25 оҕобут баһыттан атаҕар диэри толору таҥынна, үөрэхтэрин мала толору хааччыллан, сүрэҕалара көтөҕүлүннэ. Оттон интернатпытыгар киирбит харчыттан прихожай, стенка, 2 дьыбаан, 10 комплект орон, тумбалары, карнизалары, түннүк сабыыларын, таҥас өтүүктүүр дуосканы ылынан, үөрүүбүт үрдүк. Бэлэх быһыытынан телевизор, антенната, компьютернай остуол, компьютер, иистэнэр массыына, өтүүктэр киирдилэр.

Бу көмөнү оҥорбут дьоммутугар хаһыат нөҥүө махталбытын тиэрдиэхпитин баҕарабыт. Ол курдук, телемарафону аспыт "Мелиорация" коллективыгар, биһигини мэлдьи өйөөн кэлбит үөрэх управлениетын коллективыгар, ытык кырдьаҕастарбытыгар В.С.Макаровка, М.А.Владимироваҕа, А.Е.Гордееваҕа, Т.Н.Макароваҕа, Е.Н., В.Е.Луковцевтарга махтанабыт. Кэрэни кэрэһэлиир оҕолорбут Айыына, Айсен Марковтар, Ньургуйаана Бушкова, Алена Платонова ис санааларыттан кыттыбыттара биһигини үөртэ. Д.П.Коркин аатынан спортивнай интернат-оскуола, Одьулууннааҕы орто оскуола оҕолоругар махтанан туран, ситиһиилэри баҕарабыт. Дириҥ орто оскуолатын болоҕо кэлэн концертаан, оҕолорбутун сэргэхситэн барбыттарыгар улахан махтал! Махтанабыт Хатылытааҕы "Ньургуһун", Чурапчытааҕы "Улыбка", "Кыталык" уһуйааннарга, "Дагданча", "Куохара", "Уйгу" рыноктар, "Ситим", "Ситим - 2", "Ткани", "Чолбон", "Ирина", "Дабаан+", "Олимп", "Сайдыы" маҕаһыыннар үлэһиттэригэр, "Арчын" тэрилтэтигэр, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын, пенсионнай фонд үлэһиттэригэр, ыаллыы сытар Кытаанах нэһилиэгин, Бэрэ учаастагын олохтоохторугар, Чурапчы 1-гы, 2-с №-дээх оскуолаларыгар, улуустааҕы гимназияҕа, Сылан орто оскуолатыгар, физкультурнай институкка, "Маарыкчаан" ПО-ҕа, "Дьүөгэ" КП-ҕа, Одьулууннтан Матвеевтар дьиэ кэргэттэригэр, Чурапчыттан Танькоотарга, Сылантан О.Р., И.Е.Ноговицыннарга, Е.Ф., Е.А.Макаровтар оҕолорун дьиэ кэргэттэригэр, Чурапчыттан Г.Н., А.В.Макаровтарга, Новгородовтарга.

Аһарах санааҕыт сатыаҕырбатын, оҕо болҕомтотун уостубатын, бука бары доруобай, дьоллоох-саргылаах буолуҥ!

Вера ТРОФИМОВА.

Спорт

Тохсунньу томороон тымныытыгар республика араас муннугуттан дьону түмэн хайыһар күрэхтэһиитин ыытыахпыт диэн урукку кэмнэ санаан да көрбөт этибит. Онтон билигин биһиги, Кытаанах нэһилиэгэ, Сахабыт сирин тыйыс, тымныы кыһынын учуоттаан 2005 с. хайыһар маныһа тутаммыт сыл аайы республика күүстээх сүүрүктэрин түмэн күрэхтэһиини ыытарбыт үгэскэ кубулуйда. Саҥа дьыл бырааһынньыгын кэнниттэн күрэхтэһии буолуо биир, икки нэдиэлэ иннинэ спортсменнар кэлэн сбордаан, дьарыктанан кырдьык бөһүөлэкпит иһэ эдэр, эрчимнээх кыргыттарынан, уолаттарынан туолан дьон-сэргэ сэргэхсийиэ, чөл олох, спорт туоната буолан олордубут.

ХАЙЫҤАРДАР ДАЙДЫЛАР

Тохсунньу 23, 24 күннэригэр эрдэттэн республика хайыһарга федерацията былааннаабытынан үһүс республика хайыһарга федерациятын кубога уонна Кытаанах оскуолатын 1980 сыллаах выпускнига, Саха Республикатын үөрэҕириитин туйгуна, "Чөл олох" бөлөх хаһаайына, Алаҕар нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина, 2002 сыл улуус нэһилиэктэрин "Бастыҥ баһылыга" Вячеслав Михайлович Тимофеев кэриэһигэр күрэхтэһии ыытылынна.

Күрэхтэһиигэ барыта 102 кыттааччы Өлүөхүмэттэн, Хаҥаластан, Амматтан, Мэҥэ-Хаҥаластан, Уус-Алдантан, Таатталтан, СГУ-тан, ЧГФКСИ-тан, Дьокуускай куорат 4-с №-дээх уонна 5-с №-дээх орто спортивнай оскуолаларыттан кыттыбыттар. Олохтоохтортон Кытаанах, Алаҕар үөрэнээччилэрэ күрэхтэстилэр.

Сүүрүү ороллорго 3 бөлөххө барда. Маҥнайгы бөлөххө кыра саастаах кыргыттарга 300 м бастакы миэстэни хапкыллаан сүүрэр ньымаҕа Кытаанах оскуолатын 5-с кылааһын үөрэнээччитэ Наташа Варламова, уолаттарга Максим Дмитриев (ДЮСШ-5) ылбыттар. Орто саастаах (1995-96 сс.) төрүөхтэргэ 600 м кыргыттарга Сахаада Уларова (ДЮСШ-5), уолаттарга Кирилл Иванов (Өлүөхүмэ), улахан саастаах оҕолорго (1993-94 сс.) 900 м бастакы миэстэни кыргыттарга Дуня Сидорова (Кытаанах), уолаттарга Кеша Анемподистов (Кытаанах) чемпионнарынан буоллулар.

Улахан дьоҥҥо Иван Коркин (ЧГФКСИ, Кытаанах) бастакы миэстэ, Алексей Адамов (ЧГФКСИ) иккис миэстэ, Валерия Егорова (ЧГФКСИ) үһүс миэстэ буоллулар.

Республика хайыһарга федерациятын председателэ, "Туймаада-лизинг" генеральнай директора, Ил Түмэн депутата Семен Семенович Иванов 2 күннээх күрэхтэһии түмүгүнэн 6 кубогы олохтото. Кубок хаһаайыннарынан буоллулар: Сахаада Уларова (ДЮСШ-5), Кирилл Иванов (Өлүөхүмэ), Дуня Сидорова (Кытаанах), Кеша Анемподистов (Кытаанах), Римма Костромина (СГУ), Иван Коркин (ЧГФКСИ).

Мантан саас республика хайыһарга федерациятын кубогар күрэхтэһии өссө түөрта буолар былааннанар: Хаҥаласка Улахан Ааҥҥа, Уус-Алдаҥҥа Тулунаҕа, Аммаҕа республика чемпионатыгар уонна Алдаҥҥа марафоҥҥа Дальнай Восток чемпионатыгар.

Күрэхтэһии ыытыыларыгар анал бириинньэк көмөлөспүт улуус бары тэрилтэлэригэр, олохтоох нэһилиэнньэҕэ, күрэхтэһиини сүүрэн-көтөн тэрийбит улуус хайыһарга федерациятын председателигэр Федор Спартакович Чичигинаровка, тэрээччи директор Петр Петрович Захаровка, олохтоох нэһилиэк дьаһалтатын, интернат оскуола үлэһиттэригэр, сүүһүнэн спортсменнары аһаппыт күнду повардарбытыгар махталбытын тиэрдэбит.

И. ИГНАТЬЕВ.

Кредитнэй кооператив үлэтэ

СЫЛЛААҔЫТА 48 БЫРЫҺЫАННА! АМА ДУУ?

Күн аайы кэриэтэ аттынан ааһар "Боотур" Эргиэн киинин биир аанынар "Эрэл" КПКГ диэн сурукка харахпын ыгыан, бэйэм үлэлиир "Эрэл" пенсионнай фондабар ханнылыы көрөн, киирэн билсиһэргэ быһаарыныым. Кооператив салайааччытынан Никутов Владимир Николаевич диэн сахаҕа бөдөҥ, холку көрүҥнээх эдэр киһи үлэлиир эбит. Киниттэн тэрилтэтин туһунан аҕыйах ыйытыыларбар хоруйдууругар көрдөстүм. Мантан аллара кэпсээтибитин ааҕыҥ.

– Хаһыаппыт ааҕааччыларыгар бэйэҥ туһунан билиһиннэриэҥ дуо? Бу туох-ханнык салайааччылаах, үлэһиттээх, киминэх, хаһан тэрийбит тэрилтэлэригэр бэйэм муннугнуубун итэҕэйэн эрэбин диэн интэриэһиргиирэ чахчы. Онон кылгастык бэйэҥ, тэрилтэҥ туһунан билиһиннэр эрэ.

– Бэйэм төрүт чурапчыбын. Аҕам Никутов Николай Николаевич диэн Саха АССР үтүөлээх тутааччыта, улуус Бочуоттаах олохтооҕо этэ. Биһигэ төрөөбүт бөһүөбүт. Бары уолаттарбыт, туус-туспа ыаллар. Бөһүөн төрөөбүт, улааппыт нэһилиэкпитигэр олоробут. Бэйэм Иркутскайдааҕы Тыа хаһаайыстыбатын академиятын экономика уонна производствоны тэрийии салаатын бүтэрбитим. Өр кэмҥэ военкомакка бухгалтерынан уонна араас дуоһунаска үлэлээбитим. Кэлин "Ссудосберегательный Союз" диэн кредитнэй кооператив Чурапчытааҕы филиалын директорынан үлэлии сылдьан, былырыын 2009 сыл олунньу ыйыгар бу "Эрэл" КПКГ-ны тэрийбитим. Оннo 15 биирдиилээн дьон учредитель буолан, тэҥ өлүүнэн бэйэбит харчыбытын укпан, бу кредитнэй кооперативы олохтообуппут уонна этэҥҥэ үлэлии олоробут.

Бэйэм сааһым 34-дүм, кэргэннээхпин, икки оҕолоохпун. Кэргэним Татьяна Петровна үрдүк үөрэхтээх, КУМИ-га кылаабынай бухгалтерынан үлэлиир уонна биһиги суонпутун-учуоппутун оҥорор. Маны таһынан бастайааннай төрүккэ олорооруан үлэлиир биир кассирдаахпыт.

– Харчы уурдарыы уонна иэс биэриигит бэрээдэгэ хайдаҕый? Бырыһыаҥҥыт төһөнүй? Онно туох докумуон, солуок ирдэнэрий?

– Харчы уурдарарга паспорт эрэ ирдэнэр. Биир сылга уурдарар буоллаххына, сыллааҕытын 48 % үүннэрэбит. Онтон ыйдарынан уурдары %-на түһэн иһэр. Холобур, 11 ыйга - 46, 9 ыйга - 40, 6 ыйга - 34, 4 ыйга - 28, 2 ыйга - 20, 1 ыйга - 16 %. Уурдарбыт болдьоҕун кэмигэр эмиэ ону %-нга эбии угуоххун син. Ол гынан баран харчыгын болдьоҕун иннинэ, талбыт кэмҥэр ыларыҥ кыаллар. Эрдэ ылар буоллаххына, %-ныт 6-ҕа диэри түһэр. Болдьоҕун бүттэҕинэ хайаан да ылбыахтаахын эбэтэр саҥалыы дуогабар оҥостон уһатан биэриэхтээххин. Аһарбыт күннэргэр эбии % ааҕыллыбат.

Иэс биэриибит ыйдааҕыта 6 %, үөһэ кирбиитэ 50 тыһ. солк. Ыларга паспорт, хамнас (пенсия) ыспыраапката ирдэнэр. 10000 солк. диэри мэктиэлээччитэ (поручителэ) суох биэрэбит. Онтон элбэҕи ыларга 1 мэктиэлээччи киһи наада. Кинигэни эмиэ ити үөһэ этиллибит докумуоннар ирдэнэллэр уонна бэйэтэ сирэй кэлэн илии баттыахтаах. Төлүүр болдьоҕу аһарыы иһин суукката 0,5 % пеня ааҕыллар.

– Ыларга-биэрэргэ судургу соҕус эбит. Аны саамай сүрүн ыйытыы. Уурууга ылар %-ныт үрдүгэ бэрт эбит. Дьон, төттөрүтүн, итиннэк үрдүк %-ныт соччо итэҕэйбэт курдук буолааччылар. Араас алдьыы акциялары, пирамидалары, фондалары угуу алдьанныыт да ыраҕа суоҕа буолуо. Онон укпут харчым эбиллэн төнүө, "сиэнэ" суоҕа диэн толору эрэниэххэ сөп дуо? Гарантиягыт тугуй?

– Кырдьык, сонтоох ыйытыы. Биһиги учредителлэр укпут үптэриттэн санаас фондаңы олохтуубут. Араас фонда курдук киирбит харчыны ол-бу акцияларга, фондаларга эгин уган эрниттэ биэрбэппит. Биһиэнэ олус судургу. Иэс ылабыт, иэс биэрэбит эрэ. Үппүт киирэрин-таҕсарын солкуобайыгар тиийэ күнүнэн билэ, суоттуу олоробут.

Үөһэ ахтыбытым курдук, уурулаах киһи дуогабара туолан, бириэмэтэ кэлиэҕинэ, хайаан да ылыахтаах. Уһаан кэбистэҕинэ "Харчытын кэлэн ыл" диэн таах. Урут бастаан булгуччу ылар телефонунан биллэрэбит. Аан бастаан булгуччу ылар болдьохторо туолбут клиеннэргэ төлүөхтээхпит диэн прибылыбы тутуһабыт. Ол кэриэтэ иэс биэриини тохтотор түһүөхпүт. Холобур, бүгүн ылыахтаах киһиэхэ харчы тиийбэт буоллаҕына, ону төрө иэс биэрэн кыһыыахпытый? Онно биһиги кооператив филиал буолбатаҕа, бэйэбитин бэйэбит толору салайынан, үөһээҥҥи салалталарга араас угууну оҥорбоппут, барыгын бэйэбит тута быһаарарбыт олус буолар. Онон биһиги харчы кризиһигэр оҕустарар кыахпыт суох.

– Бэйэҕит тута быһаарарбыт үчүгэй эбит. Онтон ханнык даҕаны ордук оҥону оҥорор тэрилтэ, киллийиэн элбээтэҕинэ, тэнийдэҕинэ кыаҕырара, үлэтэ таҕсыылаах буолара эрэбил. Эһиги кооперативкыт итэ өттүгэр туох үлэни ыытарый? Дьон сылдьыыта хайдаҕый?

– Сопко этэҕин. Улууспутугар кредитнэй кооперативтар элбэхтэр, конкуренция улахан. Ол – рынок сокуона. Онон биир улуус иһигэр элбох клиенн хабар уустук. Ол иһин Мэҥэ-Хаҥалас, Горнай, Нам улуустарыгар бэйэбит филиалларбытын аһаары сылдьабыт. Докумуоннара оҥоһуллан бүтэн эрэллэр. Кэлин өссө атын сирдэргэ эбии аһар баҕалаахпыт.

Биһиги кооперативпыт үгүстэртэн уратыта диэн бэйэбит Чурапчыбыт улууһугар регистрацияланнахпыт. Онон бары нолуоктарбыт олохтоох бюджекка киирэллэр. Филиалларбыт кыаннара эмиэ киирэхтэрэ. Оттон дьон сылдьыыта аҕыйаҕа суох.

– Олус үчүгэй эбит. Улууспут дьонугар-сэргэтигэр туһалаах турдаҕа. Аны биир кыра киһиэхэ эбытайхалахай буолан, тута харчы наада буолара кэмнээх буолуо дуо? Холобур, хамнас кэлиэр, кредит ылыар, нэһии биэриэхтэригэр диэбит курдук. Оччотугар эһиги кэлэн хайдах түргэнник иэс ылыахха сөбүй?

– Саамай судургутук, түргэнник уурдарыылаах киһи ылыан сөп. Уурулаах солуок ууран. Онно туох да докумуон ирдэммэт. Холобур, сотору-сотору биир уурдараачы балачча сууманы эрдэ телефонунан кэпсээн баран кэлэн 5 мөлүүгэ иһинэн ылан барбыта. Сотору төлөөбүтэ. Төлөөбүтүгүнэ даҕаны улахан кутталл суох. Эрдэттэн харчыта сытара дии.

Маннык судургутук уурдарыылаах киһи бэйэтигэр, аймахтарыгар, атастарыгар-доҕотторугар иэс ылыан сөп. Өссө 50 тыһыынчаҕа хаайтарбакка да эрэ.

– Дьэ, түргэн буолсу. Оччотугар тэрилтэҥ, телефонуҥ, бэйэҥ сотовайыҥ нүөмэрин этиэҥ дуо? Дьон нэһилиэктэртэн киирэн эрэйдэммэттэрин курдук.

– Онно туох кистэлэ кэлиэй? Үлэбит телефона – 42-909. Бэйэм сотовайым 8914-105-81-11. Хаһан баҕарар эрийэн билсиэххитин син.

– Эппиэттэргэр махтал! Үлэҕитигэр ситиһиилэри баҕарабын.

Манан кэпсээтибит түмүктэннэ. Кырдьык, уурар %-ра үрдүгэ, тута быһаарыылара, нолуоктара бэйэбитигэр киирэрэ үчүгэй курдук. Аны туран бэйэ дьонуп кыттааххарга, уһугар тиийдэххэ, суутталларга да ордук буолсу. Онтон "Эрэл" КПКГ-га эрэнэргэтин-эрэммэккитин бэйэҕит эрэ быһаарыҕыт.

И. ПОНОМАРЕВ.

К сведению организаций, индивидуальных предпринимателей, глав крестьянских хозяйств.

Об изменении кодов бюджетной классификации Пенсионного фонда, Территориального и Федерального фонда обязательного медицинского страхования.

В связи с вступлением в силу с 01 января 2010 года Федерального закона от 24 июля 2009 года № 212-ФЗ "О страховых взносах в Пенсионный фонд Российской Федерации, Фонд социального страхования Российской Федерации, Федеральный фонд обязательного медицинского страхования и территориальные фонды обязательного медицинского страхования" изменились Коды бюджетной классификации по страховым взносам на ОПС и ОМС:

392 1 02 02041 06 1000 160 - Дополнительные страховые взносы, зачисляемые на выплату накопительной части трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - по закону 56-ФЗ;

392 1 02 02010 06 1000 160 - Страховые взносы, зачисляемые на выплату страховой части трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на страховую часть;

392 1 02 02010 06 2000 160 - Пени, зачисляемые на страховую часть трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на страховую часть;

392 1 02 02020 06 1000 160 - Страховые взносы, зачисляемые на выплату накопительной части трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на накопительную часть;

392 1 02 02020 06 2000 160 - Пени, зачисляемые на накопительную часть трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на накопительную часть;

392 1 09 10010 06 1000 160 - Страховые взносы в виде фиксированного платежа за 2009 год, зачисляемые на выплату страховой части трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на страховую часть;

392 1 09 10010 06 2000 160 - Пени, зачисляемые на выплату страховой части трудовой пенсии в виде фиксированного платежа за 2009 год администратор КБК - ПФР, признак КБК - на страховую часть;

392 1 09 10020 06 1000 160 - Страховые взносы в виде фиксированного платежа за 2009 год,зачисляемые на выплату накопительной части трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на накопительную часть;

392 1 09 10020 06 2000 160 - Пени за 2009 год, зачисляемые на выплату накопительной части трудовой пенсии в виде фиксированного платежа, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на накопительную часть;

392 1 02 02100 06 1000 160 - Страховые взносы в размере, определяемом из стоимости страхового 2010 года, зачисляемые на выплату страховой части трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на страховую часть;

392 1 02 02100 06 2000 160 - Пени, зачисляемые на выплату страховой части трудовой пенсии, в размере, определяемом из стоимости страхового 2010 года, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на страховую часть;

392 1 02 02110 06 1000 160 - Страховые взносы в размере, определяемом из стоимости страхового 2010 года, зачисляемые на выплату накопительной части трудовой пенсии, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на накопительную часть;

392 1 02 02110 06 2000 160 - Пени, зачисляемые на выплату накопительной части трудовой пенсии, в размере, определяемом из стоимости страхового 2010 года, администратор КБК - ПФР, признак КБК - на накопительную часть;

392 1 02 02100 08 1000 160 - Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, зачисляемые в бюджет Федерального фонда обязательного медицинского страхования, администратор КБК - ПФР, признак КБК - иное;

392 1 02 02100 08 2000 160 - Пени, зачисляемые в бюджет Федерального фонда обязательного медицинского страхования, администратор КБК - ПФР, признак КБК - иное;

392 1 02 0211 09 1000 160 - Страховые взносы на обязательное медицинское страхование, зачисляемые в бюджеты территориальных фондов обязательного медицинского страхования, администратор КБК - ПФР, признак КБК - иное;

392 1 02 02110 09 2000 160 - Пени, зачисляемые в бюджеты территориальных фондов обязательного медицинского страхования, администратор КБК - ПФР, признак КБК - иное;

Христофорова В.С.,
Начальник управления Пенсионного фонда.

Кыайыыны уһансыбыттарга Албан аат!

ОРДЕННААХ БУОЙУН, СЭМЭЙ УЧУУТАЛ

Николай Михайлович.

Алексей Афанасьевич.

Афанасий Михайлович.

Петр Афанасьевич.

Семен Гаврильевич.

Н.М. Дьяконов 1918 с. Алаҕар нэһилиэгин Халлаама кыһын уһуктар Өтөх Күөлүгэ диэн алааска төрөөбүтэ. Аҕата Михаил Вуколович, ийэтэ Прасковья барыта 20 оҕону төрөппүттэриттэн 5 ордон, дьон буолбуттара. 30-с сылларга ахха бу кэргэн ууһа Алаҕартан араарыллан Мугудайга холбоммута. Бу сылларга Николай Михайлович төрөппүттэрин кулаах оҥорору ыксата сылдьыбыттара. Төрүөтэ диэн, Быгыйайга кыыһа Боккуойга сүктэн кэлэригэр балачча сүөһү энньэлээбэ. Эдэр ыал сүөһүлэрин көлөһүнүн тобуктарыгар аҕаан, дьулуурдара бэрдиэн сэниэтийэн, балачча сүөһүлээммиттэрэ үһү. Ол сүөһүлэрин аймахтарыгар түҥэтэн кулаахтаналларын быһыйаммыттар.

1931с. Мугудайга оскуола аһыллан 3 үөрэх саастаах уолаттардаах ыал оскуолаҕа чугаһаабыт аатыран, Маралаайыттан 4-5 биэрэстэлээх "Кээмдьи" диэн алааска ыалга дьукаах кыстаабыттар. Ньукулай убайдарын батыһан үөрэнэн барбыт. Саха биэнг учуонайа буолбут Д.Д. Красильниковтыын биирдэ үөрэнэн, доҕордоһон сылдьыбыттара. Эдэр дьон доҕордоһуулара олохторун устатын тухары салҕаммыта.

Улахан убайа Мэхээлэ – Мэээттэ, оччолорго саһаҕы сиппит киһинин, дьоно күүстэринэн кэргэн ыллараан ыал оҥорбуттар. Мэээттэ оскуолатыгар салгыы үөрэммэтэ үһү. Сотору кэргэниттэн арахсан, атын кыыстыын ыал буолбут. Эдэр дьон дьиэ-уот туттан, оҕолонон ыал буолан истэхтэринэ, Аҕа дойду Улуу сэриитэ саҕаламмыта. Бэйиэскэ тутан баран, Чурапчы комиссията дөрүөбүйэтин туругунан сыыйан, дойдутугар төннөн тахсыбыта. Кэргэнэ, оҕото, бэйэтэ сэрии сылларын туораабатахтара.

Ачыкыай убайа Афанасий – Сэппэ оскуолатыттан уурайбат Анна Кузьминична Дьячковская диэн кыыһы кэргэн ылан ыал буолбута. "Октябрь 20 сыла" колхозка суоччуттаабыта. 1941 с. сайын колхоз дьоно Горнайга оттуу киирбиттэрэ уонна онтон сэриигэ аттаммыттара. Афанасий Михайловичтыын Семен Гаврильевич, Петр Афанасьевич, Алексей Афанасьевич, Михаил Федотович Дьяконовтар диэн ыкса урууларын ыҥырыллан барбыттара. Михаил Федотович – Бочугурас Мэхээлэ диэн сүрдээх сэргэх, үчүгэйгэ тардыһыылаах эдэр киһи, аараттан ыалдьан төннүбүтэ. Колхоһун дьиэтин көһөрүүтэ Эдьигээнигэ сылдьан эргиллэн кэлэн баран, Чурапчыга олорон өлбүтэ.

Биирдэ барбыт хаан урууллу Дьяконовтар Москва аннытыгар кыргыһыыларга киирбиттэрэ. Кинилэртэн сэрэтэх Афанасий Михайлович ордон, ыараханнык бааһыран, 1942 с. атырдьах ыйын бүтүүтэ дойдутугар эргиллибитэ. Онтон ыла, "ХОЛБОС" систематыгар уһун сылларга үлэлээн олорон 1970 с. Чурапчыга өлбүтэ. Кини дьоҕото "Сталины көрбүтүм, илиитин далбаатыы турара" диэн кэпсиирэ үһү. Ол аата 1941 с. сэтинньи 7 күнүгэр парад кыттыылааҕа эбит.

Семен Гаврильевич, Петр Афанасьевич Дьяконовтар Москваттан арҕаа Смоленскай уобалаһыгар кыргыспыттара. Биир полкаҕа, атын-атын ротаҕа түбэспиттэрэ, кэккэлэһэ дэриэбинэлэргэ кыргыспыттара. Ол туһунан "Вклад народов Якутии в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг." (Якутск, 1995 с., стр. 85-86) кинигэҕэ суруллан сылдьар. Семен Гаврильевич 1942с. муус устар 2 күнүгэр Карцево дэриэбинэ иһин кыргыһыыга охтон, онно көмүллүбүт. Петр Афанасьевич 1942 с. олунньу 23 күнүгэр Ивинцы дэриэбинэни босхолооһун иһин кыргыһыыга охтубут уонна онно көмүллүбүт. Алексей Афанасьевич туһунан ханна да, туох да сурук-бэлиэ суох. Ханан кыргыспыта, ханна өлбүтэ биллибэт.

Николай Михайлович 1941 с. Дьокуускайга педтехникум 3-с курсун бүтэрбитэ. Ити сыл бэйиэскэлээн баран тохтотуттара. 1942 с. учуутал үөрэҕин бүтэрбит эдэр киһи сэриигэ аттаммыта. Саппаас чааһы, офицерскай оскуоланы ааһыталаан кыргыһыыга киирбитэ. 4-с артиллерийскай корпус 5-с стрелковай дивизия, 104-с артиллерийскай-стрелковай полк састаабыгар түбэспитэ. Кэлин бу корпус 106-с, 664-с стрелковай полкаларыгар сулууспалаабыта. 12-с стрелковай бригадаҕа сылдьан 1943 сылтан саҕалаан Орловскай, Брянскай, Черниговскай, Гомельскай уобаластары ылыгыы Днепр өрүһү туораабыта. 1944с. бэс ыйын 12 күнүгэр Мозырь куоратын иһин кыргыһыыга ыараханнык бааһырбыта.

Николай Михайлович туһунан Д.Д. Избеков "Якутяне в боях за Родину" кинигэтигэр бу курдук суруллубут: "Южнее деревни Панской, под городом Малоархангельском отражал атаки минометчик Н.М. Дьяконов. Его 120 мм миномет без промаха срезал врага". Ветераны бэйэтин кэпсээниэн, ити кыргыһыыга минометтарын нейтральнай балаһаҕа соһон киллэрэн, пехота атаката киирэр кыах биэрбэккэ уотунан бэйиэнэ сытар фашист пулеметун 1 ытыыбан үлтүрүппүттэрэ.

Ити хорсун быһыытын иһин командир Н.М. Дьяконов Албан аат III степеннээх орденынан наҕараадаламмыта. "Биһиэхэ биир эрэ ытыы көҥүллэнэрэ. Сыыстыбыт эбиттэ буоллар, бэйэбитин хаптатыа этилэр" – диэн кэпсиир буолара. Салгыы кыргыһыыларга киирэн кэлэн, ыараханнык бааһыран, өйө суох сытар киһини санитардар сөбүн таһаарбыттара.

8 ый госпиталларга эмтэнэн, инбэлиит буолан, 1945 с. кулун тутар ыйга дойдутугар эргиллибитэ. Кытаанах. Сылаҕ оскуолаларыгар учууталлаан баран, 1946 с. Бүлүҥ оройуонун Хара Уулаах оскуолатыгар директорынан аналан тиийбитэ. Салгыы Күһүүр оскуолатыгар директордаабыта. Кэбээйигэ үлэлээбитэ, Нам оройуонун II Хомустаах сиэтэ суох орто оскуолатыгар 2 сыл директордаан баран 1954 с. Мария Ефремовна Сивцева диэн Мугудайтан төрүттээх биэлэр кыыһы кэргэн ылан. Мугудай сиэтэ суох орто оскуолатыгар директорынан аналан кэлбитэ. Икки сыл директордаары саҥа оскуола тутуулларын ситиспитэ. Үөрэх министерствотыттан быраайаак сметатын, тутууллар үбүн ылбыта. 1956 с. саас кулун тутартан саҕаламмыт оскуола тутуута бүтэн, балаҕан ыйын 1 күнүгэр үлэҕэ киирбитэ. Николай Михайлович туттарбыт оскуолатын аһыллыытыгар кыһыл лиэнтэни быһар дьолго тиксибэтэҕэ. Директорыттан тохтопуттара. Онтон ыла 1973 с. олоктон барыар диэри учууталлаабыта. Орто кылаастарга история, үлэ, уруһуй уруоктарын үөрэтэрэ. Өҥөр кыайан кыыһырбат, мөҥпөт-эппэт буолара. Уһун сылларга нэһилиэк бастакы сүһүөх партийнай тэрилтэтин сэкэретардаабыта.

Дойдутун дьонуттан, үөрэппит оҕолоруттан сураһтахха, бастатан туран, бу киһи уратын сэмэй, көрсүө майгылааҕын ахталлар. Үөрэтэр оҕолоругар ааҕыах сыһыаннааҕа. Дьиэ-уот түбүгүн үгүс өттүн бэйэтэ толороро: хотон көрөрө, киллэн буһарара, күөрээх ытыйара, суорат бурүйэрэ. 5 оҕотун үгүс өттүгэр бэйэтэ оҕолообута. Сайын ахсын оҕолорун илдьэ оттуура, сир астыыра. Мунха олгостон, балыктаан элэх дьону аһаппыт киһи. Күһүнүгү куобахха сиэри-уотун үчүгэйдик билэр буолан, сүүһүнэн киһини баһылаан буллатара.

Нэһилиэк биир сэмэй үлэһит киһитэ, орденнаах буойун, киэҥ холку көҕүстээх, дириҥ билиилээх учуутал бэйэтэ үөрэммит оскуолатыгар күүһүн харыстаабакка үлэлээн-хамсаан ааспыта. Николай Михайлович Дьяконов 5 оҕотуттан биирэ аҕатын аатын сүгэр киһи Николай аҕата туппут дьиэтигэр олорор, оҕолорун-сиэннэрин көрөр-харайар.

1970 с. буойун-учуутал Ийэ дойдутун оспуохтон көмүскээн кыа хаанын тохпут сирдэринэн куулайдаан кэлбитэ. Серпухов куорат үөрэнээччилэрэ Кыайыы саллааттарын дириҥ ытыктабылынан сүгүрүйэн туран көрсүбүттэрин сэргэ кэпсиир буолара.

Николай Михайлович Улуу Кыайыы икки үбүлүөйүн көрсүбүтэ. Сэрииттэн ылбыт сырҕан бааһын содулуттан 1973 с. 55 саһыгар сиэтэ туолбакка сылдьан, орто дойдуттан барбыта. Кини олоҕун оҕолоро, сиэннэрэ, салгыыллар.

Т.Е. ЗАХАРОВА,
Мугудай.

МАХТАНАБЫТ

Бу дьыл тохсунньу 18 күнүгэр үлэ чааһын бүтүүтэ бэйэм тэриллэ тараһа умайан тахсыбыта. Хорсуннук улахан буолуох таайын Дириҥ бөһүөлэгэр баһаарынай чааһ баар буолан, кэлэн тута умулларбыттара. Тэрилтэ уонна бэйэм дьиэ кэргэним ааттыттан көрөн сыһаллаах баһаарынай чааһы билләрбит Иванов Владимир Петровичка уонна Васильев Егор Дмитриевичка, диэвисээ суоппарыгар Зверстов Алексей Дмитриевичка, Диринтээҕи баһаарынай чаас үлэһиттэригэр, салайааччы Кузьмин Гаврил Гаврильевичка, баһаар кэнниттэн тахсыбыт алдьаныыны туоратыыга улахан көмөнү оҥорбут Кажевнин Павел Васильевичка улахан махталбытын тиэрдэбит.

Үлэлиргитигэр, дьиэ кэргэҥҥитигэр бары үчүгэйи эрэ баҕарабыт, үтүөнү түстүүбүт, сырдыгы алгыыбыт.

"Тэмтэр" б/х коллектива,
П.П.Архипов дьиэ кэргэнэ.

БИЛЛЭРИИЛЭР

"Алаҕарыкаан-тэгэрикээн, Алтан араҕас далбардаах Алаҕар нэһилиэгэ Чурапчы улууһа" (Дьокуускай, Сайдам, 2010 с.) кинигэр 305-с страницаҕа "Местникова Елена Яковлевна" диэн ыстатыйаҕа манньык этиилэри көннөрөн ааҕаргытыгар көрдөһөбүт:

1. **"Кини 1953 с. Чыапарыҕа сиэстэрэнэн үһүннүк үлэлээбитэ"** диэн этии **"Кини 1953 с. Чыапарыҕа кэлбитэ. Онтон 1961 сылтан 1977 сылларга пенсияҕа тахсыар диэри үһүннүк үлэлээбитэ"** диэн ааҕыллар.
2. **"Алаҕарга сэрии кэмигэр бухгалтерынан, холкуос бэрэссэдээтэлинэн үлэлээбитэ"** диэн этии **"Аҕалара сэрии кэмигэр бухгалтеринэн, холкуос бэрэссэдээтэлинэн үлэлээбитэ"** диэн ааҕыллар.
3. **"Кэбээйи Мукучутугар тиийбиккэлэр.."** диэн этии **"Кэбээйи Мукучутугар тиийбиттэр.."** диэн ааҕыллар.
4. **"Аҕалара бэрэссэдээтэллии сылдьан, холкуос ынаҕын 2 наарын аргы табаҕа эргитэн хаайыыга түбэһэ сылдьыбыт эбит"** диэн этии **"Аҕалара бэрэссэдээтэллии сылдьан, холкуос ынаҕын 2 наарын табаҕа эргитэн хаайыыга түбэһэ сыспыттаах эбит"** диэн ааҕыллар.

Бу тахсыбыт алҕастары ыйан туран, убаастабыллаах Елена Яковлевнаттан кинигэни хомуйан таҥаарбыт диэн ааттарыттан бырастыы гынарыгар көрдөһөбүт.

МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ
"ЧУРАПЧИНСКИЙ УЛУС (РАЙОН)"

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№ 15 от "21" января 2010г.

Об обновлении состава Единой комиссии по размещению заказов МО "Чурапчинский улус (район)"

В связи с созданием Контрольно-координационной комиссии по размещению заказов при Главе МО "Чурапчинский улус(район)", переводом на другую работу членов и председателя Единой комиссии по размещению заказов:

1. Обновить состав Единой комиссии по размещению заказов МО "Чурапчинский улус (район)" в следующем порядке:
– Яковлев С.И., глава МО - председатель Единой комиссии по размещению заказов;
– Пинигина Е.В., начальник юридического отдела - заместитель председателя;
– Собакин В.А., специалист "МУ Управление образования Чурапчинского улуса (района)" - член Единой комиссии, секретарь;
– Кириллин А.М., заместитель главы по строительству - член Единой комиссии;
– Сухаринов Е.Е., начальник ФКУ МФ РС(Я) по Чурапчинскому улусу - член Единой комиссии;
– Брызгаева Т.Т., начальник Управления экономического развития - член Единой комиссии;
– Барашков В.П., начальник отдела по вопросам жизнеобеспечения и имущества - член Единой комиссии;
– Новгородов С.С., юрист МУ "Чурапчинская районная центральная больница" - член Единой комиссии;
– Борисов С.А., главный специалист Управления экономического развития - член Единой комиссии.
2. МУ "Управление образования Чурапчинского улуса (района)", МУ "Чурапчинская районная центральная больница" прекратить работу комиссий по размещению заказов.
3. Считать утратившими силу пункт 1 и приложение №1 Распоряжения главы МО от 07.03.2007г. №97 и все внесенные изменения и дополнения в состав Единой комиссии по размещению заказов МО "Чурапчинский улус (район)".
4. Отделу по делопроизводству, контролю и кадрам (Охорожова Е.Е.) опубликовать настоящее распоряжение в улусной газете "Саҥа олох".
5. Контроль за исполнением данного распоряжения оставляю за собой.

С.И.Яковлев,
глава муниципального образования "Чурапчинский улус (район)".

НАСЛЕЖНЫЙ СОВЕТ ДЕПУТАТОВ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "СОЛОВЬЕВСКИЙ НАСЛЕГ" ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)

РЕШЕНИЕ

№2 от 14 января 2010 г.

Об образовании избирательных участков

В соответствии с пунктом 2 статьи 12 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» Совет депутатов муниципального образования «Соловьевский наслег» решает:

1. Образовать участковые избирательные участки на территории Соловьевского наслега :
1. В с.Мырыла «Соловьевский избирательный участок № 7 »
– ул.Амгинская 40, в здании МОУ- Соловьевская средняя общеобразовательная школа им. П.М.Васильева, телефон 29-423.
2. В уч.Хахыйах «Хахыйахский избирательный участок № 8 »
– ул. Н.Хомподоева 12, в здании школы-сада, телефон 23-108.
2. Опубликовать данное решение в улусной газете «Саҥа Олох».

В.И. ИЛЛАРИОНОВ,
глава наслега.

Тариф на жилищно-коммунальные услуги ООО "Арчым" для населения на 2010 год с.Чурапча

№	Наименование ЖКУ	ед.изм.	Тариф
	жилые дома:		
1	холодная вода	чел.мес	162,7
2	канализация	чел.мес.	35,57
3	техническое обслуживание и ремонт внутридомового оборудования	руб/кв.м	6,9
4	вывоз твердых бытовых отходов	руб/кв.м	2,97

Контт.тел: 42-628.

Управляющая Компания ООО "Арчым".

ЭҔЭРДЭЛИИБИТ!

*Убаастабыллаах биир үлэлээбит коллегабытын **Евдокия Ивановна КОРЯКИНАНЫ** 60 сааскын туолбуккунан эҕэрдэлиибит!*

Эн киэн билиилээх, тургуоруммут сыалгын ситиһэргэ бигэ эрэллээх, туруктаах эрэнем буолааҥҥын Чурапчыбыт оройуонун сири туһаныытыгар, үүнүүнү ылыытыгар ахсаабат болҕомтоҕун ууруккун, таһаарыылаахтык үлэлээбиккин сыаналыыбыт, киэн туттабыт.

Баҕарабыт тус бэйэҕэр, дьиэ кэргэҥҥэр чэгиэн доруобуйаны, бигэ туруктаах күүс-хас олоҕу!

Биирдэ үлэлээбит коллегаларыҥ.

* * *

*Убаастабыллаах биир дойдулаахпытын, Мугудай нэһилиэгин Бочуоттаах гражданинын **Андрей Тимофеевич НОГОВИЦЫНЫ** өр сылларга таһаарыылаах үлэҥ сыаналанан "Бочуот уонна Албан аат" орденынан наҕараадаламмыккынан Мугудай нэһилиэгин олохтоохторун ааттыттан истиҥник эҕэрдэлиибит!*

Баҕарабыт баҕа санаа бастыҥын, үтүө санаа үтүмэнин, санаттан саҥа ситиһиини! Дьол-саргы тосхойдун, уруй-тускул улааттын!

Мугудай нэһилиэгин дьаһалтата.

* * *

*Убаастабыллаах коллегабытын, Российскай Федерация үөрэҕириитин туйгунун, Саха республикатын үтүөлээх учууталын, Чурапчытааҕы спортивнай интернат-оскуола физикаҕа учууталын **Гаврил Михайлович ЯКОВЛЕВЫ** өрөгөйдөөх үбүлүөйгүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит!*

Холобур оҥостор кындү коллегабытыгар дьиэ кэргэҥҥэр дьолу-сарганы, кытаанах доруобуйаны, сырдык ыраас үтүө тимирсэри баҕарабыт. Өссө да өр кэмҥэ үөрэнээччилэр, төрөппүттэр барҕа махталларын ыла тур!

Эҕэрдэни кытта улууспатааҕы физика учууталларын түмсүүтэ.

* * *

*Убаастыыр киһибитин **Иван Николаевич ПОПОВУ** хайыһар түмсүүтүн ааттыттан 75 сааскынан ис сүрэхпититтэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!*

Эн сырдыкас үлэҕинэн эдэр ыччаты спорт эйгэтигэр сиэтэн аттаах чемпионнары иитэн таһаарбытыҥ. Ол үлэҕин сыаналаан билигин кэлэр көлүөнэ истиҥник ахтар, эн үтүө холобургунан олоҕор сирдэтинэр.

Эйигин, САССР үтүөлээх тренерин, Чурапчы улууһун уонна Кытаанах нэһилиэгин Бочуоттаах гражданинын, ытыктыыбыт, эйигинэн киэн туттабыт!

Эҕэрдэни кытта "Чурапчы суоллара" ААО салайааччыта Ф.С.Чичигинаров, "Чурапчы тутуута" ХЭТ салайааччыта П.П.Захаров, "Суоллар" ХЭТ салайааччыта Г.Г.Владимиров.

Кэриэстэбил

ИИЭБИТ СЫРДЫК КЭРИЭҺИГЭР

Кындү таптыыр иийэбит, эбээбит, хос эбээбит Макарова Дария Николаевна күн сириттэн барбыта бу дьыл тохсунньу 30 күнүгэр үһүс биир сыла туолар.

Дария Николаевна 1935 сыллаахха кулун тутар 8 күнүгэр Таатта оройуонун Хара Алдан нэһилиэгэр холкуостаах дьиэ кэргэнигэр иккис оҕонон күн сирин көрбүтэ.

Кини Хара Алдан начальнай оскуолатын бүтэрэн баран, аҕыта эрдэ өлөн, үөрэнэр кыаҕа суох буолан, "Төрүттээни" диэн балык артыалыгар сүөһүнү көрүүгэ үлэтин саҕалаабыта.

1954 сыл Чурапчыттан сылдьар, киномеханиктыыр үлэлиир эрбит Антон Семенович Макаровтыын дьылҕаларын холбоон ыал буолбуттара.

1957 с. Чурапчыга көһөн баран оройуоннааҕы "Сельхозтехника" тэрилтэтигэр үлэлии киирбиттэр. Бу тэрилтэҕэ ийэбит кочегарынан үлэтин саҕалаабыта. Кини кэлин тэрилтэҕэ ыраас эппиэттээх үлэҕэ үлэлээбитэ. Маны ийэбит үлэтигэр бэриниилээх, чиэһинэй буолан коллективыгар улахан убаастабыла сылдьыбыта. Кини үлэтин түмүгүнэн элбэх бочуоттуннаах грамотата, хайҕал суруктара буолаллар. Ийэбит Дария Николаевна коммунистическай үлэ удьарнига, үлэ ветерана буолбута.

Биһиги ийэбит кыраҕы үгүс малдьыттааҕы, хамсаныылааҕы, кубулуйар сиэлээс үүттээх чэйэ, миниэхэ аһа-үөлэ бэлэм буолара. Үс оҕону төрөтөн үөрэттэн, улаатыннаран олох суолугар үктээбитэ.

Ийэбит сиэннэрин, хос сиэннэрин олус таптыыра, киниэхэ кыһыннары-сайыннары кэлэн сылдьаллара, кинилэр сиэннэригэр киэн туттара. 9 сиэнин 5-һэ үрдүк үөрэҕи бүтэрбит, үлэлиир, ыал буолбут, эбээлэригэр хос сиэн бэлэхтээбит үөрүүтүн өссө үксэттилэр. Кини аҕыйаҕаттан бэриллибит иистэнэр, өрөр талааннаах, элбэҕи, боргуону тигэн, уларытан биһиэхэ баар буолаллара.

Сайын буолла да оҕуруот аһын араас астарын сир астыырын олус сөбүлүүрэ. Иннинэ дойду оҥостубут Чурапчытын олус таптыыра, үгүс дьүөгэлэрдээх этэ. Ыкса ыаллары кытта ситиһэн олох ыккаанах, күрүүк кинилэргэ сүбэ-ама буола сылдьарга ытыһа олус эрэллээх баарыта "эбээ Даача" диэн таптаан ааттыыллара.

Таптыыр ийэбит, эбээбит, хос эбээбит Макарова Дария Николаевнаны сүтэрбит ыарахан күннэрбитигэр күүс-көмө биэрбит, ыйы-ыыны өттүгэр кыттыспыт эбээбит Мария Алексеевна Владимироваҕа, кини оҕолоругар, кырдьаҕас эдьиийбитигэр, күтүөппүтүгэр Елена Семеновна, Николай Петрович Кондратьевтарга, саамай ыарахан үлэтигэр сылдьыбыт бырааттыыт табаарыстарыгар А.В.Обутовка, Д.Н.Аммосовка, Г.И.Новгородовка, убайдарбытыгар Семен Николай Кондратьевтарга, Таатталтан кэлэн ийэбит ыраахтааҕыт ийэбит биирдэ төрөөбүт быраатыгар Захаров Николай Николаевичка, эдьиийбитигэр Старостина Анна Николаевнаҕа, кинилэр оҕолоругар, Сылаҥҥа быраатыыт Макаров Иван Семеновичка, Евдокия, Николай Пермяковтарга, кинилэр оҕолоругар, ыкса ыалларбытыгар, ийэбит дьүөгэлэригэр, ыраахтан-чугастан кэлбит бары аймахтарбытыгар, үлэлиир тэрилтэлэрбитигэр, Чурапчы орто оскуолатын (директор Т.В.Павлова), Чурапчытааҕы МТС (директор Н.В.Оконешников), ОДьКХ (директор Е.И.Саввин) коллективтарыгар, орто оскуола кочегарныгар үлэлээбит, үлэлиир коллективыгар, оскуолаҕа биирдэ үөрэммит оҕолорбутугар, эмиэбит бырааттарыгар М.А.Поповаҕа, Е.С.Оконешниковаҕа, дьүөгэлэрбэр В.Н.Петроваҕа, О.Е.Степановаҕа, М.Р.Митинаҕа тугунан да тиийиммэт улахан махталбытын тиэрдэбит.

Эһиэхэ үлэҕитигэр ситиһиилэри, кытаанах доруобуйаны, сир үрдүгэр баар бары үчүгэйи баҕарабыт.

Ийэбит, эбээбит, хос эбээбит барахсан, эйигин өйдөөн, саныы ааспатах күммүт диэн биһиэхэ суох. Эн үтүө сиэҥҥин, сымнаҕас майгыҥ биһиги сүрэхтэрбитигэр мэлдьи тыыныахтара.

Кыыһа, уолаттара, күтүөтэ, кийиитэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, сиэн кийииттэрэ, сиэн күтүөтэ.

-МАХТАНАБЫТ

Биһиги дьиэ кэргэн таптыыр аҕабыт, оҕом, убайбыт, быраатыыт Адамов Владимир Петрович бу дьыл тохсунньу 10 күнүгэр олус хомолтолоохтук олохтон барбытыгар, саамай ыарахан кэммитигэр күүс-көмө буолбут дьоммутугар, чуолаан Хоптоҕо нэһилиэгин дьаһалтатыгар (баһылык С.В.Петров), Дьокуускайтан эксперт, хирург-быраас Н.И.Ивановка, кийиитигэр А.А.Ивановаҕа, Таатталтан, Чакыртан, Чурапчыттан аймахтарбытыгар, Дириҥҥэҕи орто оскуола коллективыгар, интернат бары үлэһиттэригэр, түүлбэ олохтоохторугар, кэргэнэ Валентина Егоровна чугас дьүөгэлэригэр И.В.Поповаҕа, Л.П.Даниловаҕа, Дириҥҥэҕи народнай хор коллективыгар, оройуон дьаһалтатын үлэһиттэригэр С.И.Никитиҥҥэ, А.М.Кириллинэҕэ, эбээбит чугас дьүөгэлэригэр, үлэлии сылдьыбыт госстрах коллективыгар, Хоптоҕо кырдьаҕастар сэбиэттэрин председателигэр Л.С.Нахсыловаҕа, Володя биирдэ үөрэммит оҕолоругар, ыарахан үлэтин үлэлээбит табаарыстарыгар П.П.Харитоновка, П.П.Кирсановка, Н.Н.Федуловка, Ю.Н.Федоровка, М.И.Корякиҥҥа, А.А.Алексеевка, Г.В.Кардашевскайга, оҕолорун биирдэ үөрэммит табаарыстарыгар үгүс үтүө санааларын, материальнай көмөлөрүн, өйөбүллэрин иһин ис сүрэхтэн махталбытын биллэрэбит.

Бука барыгытыгар үлэҕитигэр, үөрэххитигэр ситиһиини, чэгиэн-чөбдик доруобуйаны, дьолу-сарганы баҕарабыт.

Ийэтэ Мотрена Николаевна, кэргэнэ Валентина Егоровна, оҕолоро уонна биирдэ төрөөбүттэрэ.

Таттыыр эдьиийдэрэ, Дьокуускай куорат олохтооҕо
ЕРМОЛАЕВА Светлана Яковлевна
уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан балтыларыгар Лидия Яковлевнаҕа, быраатыгар Спиридон Яковлевичка, кинилэр дьиэ кэргэттэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Мугудайтан Барашковтар, Чурапчыттан Поповтар.

Одьулуун нэһилиэгин ытык кырдьаҕаһа, үлэ, тыыл ветерана, Хоту кэһэрүллүү кыттыылааҕа
ОСИПОВА Вера Устиновна
олохтон туораабытынан кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

–Үлэ, тыыл ветерана, Хоту кэһэрүллүү кыттыылааҕа Осипова Вера Устиновна олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар, кинини билэр дьоҥҥо "Одьулуун нэһилиэгэ" МТ дьаһалтата, нэһилиэк кырдьаҕастара;

–Таптыыр эдьиийбит, ийэбит, эбээбит, хос эбээбит, үлэ, тыыл ветерана Осипова Вера Устиновна олохтон туораабытынан быраатыгар Иннокентий Устиновичка, кыыһыгар Ирина Николаевнаҕа уонна кинилэр дьиэ кэргэттэригэр, аймахтарыгар Чурапчыттан Мария, Егор Поповтар, А.Е.Попова, С.Ф.Пермякова, Одьулууттан Марфа, Семен Диодоровтар, Дьокуускайтан М.Е.Пермяков, Любовь, Руслан Алексеевтар, кинилэр дьиэ кэргэттэрэ.

Күндү кэргэнним, аҕам, эһээбит, үлэ ветерана, Алдан нэһилиэгин олохтооҕо, оройуон чемпиона, рекордсмен суоппара
ШЕЛОМОВ Николай Николаевич
уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын аймахтарыгар, бары билэр дьоҥҥор биллэрэбит.

Кэргэнэ, уола, сиэннэрэ.

Кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

– Күндү бырааттара, таайа Шеломов Николай Николаевич уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кэргэнигэр Мария Макаровнаҕа, уолугар Макар Николаевичка, сиэннэригэр Майяҕа, Машаҕа, Макарга, Коляҕа Саша, Майя Николаевна, Семен Никитич Шеломовтар;

– Күндү убайдара, аҕалара, эр кыына Шеломов Николай Николаевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Мария Макаровнаҕа, уолугар Макар Николаевичка, сиэннэригэр Майяҕа, Машаҕа, Макарга, Коляҕа Оля Слепцова, Анна Местникова дьиэ кэргэттэри, Коля, Дима, Никита, Анастасия Шеломовтар.

Чурапчы улууһун уонна Арыылаах нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина, үлэ, тыыл ветерана, нэһилиэк сайдар кэскилигэр олук уурбут ытык кырдьаҕаспыт
СИВЦЕВ Николай Романович
өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Арыылаах нэһилиэгин дьаһалтата.

Болтоҥо нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооҕо
ПАВЛОВА Мария Петровна
олохтон туораабытынан кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

–Үлэ ветерана, улахан ыал ийэтэ, эбээтэ Павлова Мария Петровна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, аймахтарыгар ыкса ыаллара Игнатьевтар, Догдоновтар, Лытоновтар, Слепцовтар;

– Ийэлэрэ, эбээлэрэ, хос эбээлэрэ, Хоту кэһэрүллүү кыттыылааҕа, Болтоҥо нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина Павлова Мария Петровна өлбүтүнэн биирдэ үлэлиир дьүөгэлэригэр Протодьяконова Дария Афанасьевнаҕа, кини дьиэ кэргэнигэр "Эргиэн" маҕаһыын коллектива;

– Ийэлэрэ, эбээлэрэ, хос эбээлэрэ Павлова Мария Петровна өлбүтүнэн кыыһыгар Наталья Афанасьевнаҕа, сиэнигэр Лена Николаевнаҕа уонна кини биирдэ төрөөбүттэригэр Охлоповтар дьиэ кэргэттэрэ.

Күтүөтэ, сээни, үлэ уонна атыы-эргиэн ветерана, Нам улууһун олохтооҕо
ЭВЕРСТОВ Иван Петрович
олохтон туораабытынан медицина ветераныгар, бактер Ефремова Екатерина Дмитриевнаҕа дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Улууустааҕы киин балыыһа салаатын профкома уонна ветераннарын сэбиэтэ.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Эдэр ыалга эбэтэр кыргыттарга хаачыллыылаах дьиэ хос куортамныыбын.

Тел.: 42-634 (үлэ чааһын кэнниттэн), МТС-266-47-44.

* * *

ИП Катакинов К.М. оказывает следующие услуги:

1. Составление и сдача налоговых деклараций, других бух. отчетов;
2. Составление и сдача индивидуальных сведений ОПС, справок 2-НДФЛ (работников за год);
3. Отправка 1 отчета (файла) через интернет-150 руб;
4. Составление бизнес плана, устава ООО;
5. Ведение и восстановление бухгалтерского, налогового учета юридических лиц.

Адрес: с. Чурапча, ул. Ленина, д.32 (здание Росгосстрах).
Тел.: 8914-223-42-37, 41-622.

* * *

Арыылаах нэһилиэгин сынньалаҥ киинигэр директор дуоһунаһыгар вакансия аһылынна. Резюмелэргин **23-739** нүөмэргэ факсынан ыытыҥ.

Арыылаах нэһилиэгин дьаһалтата.

Аҕыта, Чакыр нэһилиэгин олохтооҕо
КАМПЕЕВ Семен Семенович
уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кыыһыгар, биирдэ үөрэммит доҕорбутугар Мария Семеновнаҕа кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Чакыр, Хайахсыт оскуолаларыгар биирдэ үөрэммит доҕотторо.

Чурапчыттан төрүттээх Мэҥэ-Хаҥалас Майатын олохтооҕо, Афганистан сэриитин ветерана
КУЗЬМИН Валерий Николаевич
олохтон туораабытынан кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

– Афганистан сэриитин ветерана Кузьмин Валерий Николаевич ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Кузьмина Ольга Петровнаҕа, кэргэнигэр, оҕолоругар, бары аймахтарыгар "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтата;

– Майаҕа почтаҕа почтальоннуунан үтүө суобастаахтык үлэлээбит, буойун-интернационалист Кузьмин Валерий Николаевич эдэр саһыгар ыалдьан өлбүтүнэн ийэтигэр, Чурапчы олохтооҕо, потребобщество ветеранигар Кузьмина Ольга Петровнаҕа, чугас дьонугар Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун "Эрчимэ" хаһыат редакциятын коллектива;

– Кузьмин Валерий Николаевич эмискэ ыалдьан өлбүтүнэн быраатыгар, суоппар Кузьмин Богдан Николаевичка, ийэтигэр, биирдэ төрөөбүттэригэр "Чурапчыстрой" коллектива;

– Күндү бырааттара Кузьмин Валерий Николаевич олохтон туораабытынан аҕаларыгар, ийэтигэр Ольга Петровнаҕа, биирдэ төрөөбүттэригэр Лидияҕа, Богданга, Петяҕа, Коляҕа, кинилэр дьиэ кэргэттэригэр Мэҥэ-Хаҥалас, Чурапчыттан Платоновтар, Брызгаловтар;

– Күндү бырааттара Кузьмин Валерий Николаевич олохтон туораабытынан эдьиийигэр, биирдэ үөрэммит дьүөгэлэригэр Федорова Лидия Николаевнаҕа, кини дьиэ кэргэнигэр 1979 с. биирдэ үөрэммит уолаттарыгар;

– Бырааттара Кузьмин Валерий Николаевич ыарахан ыарыыттан олохтон барбытынан мед. сестерэ Федорова Лидия Николаевнаҕа, фельдшер Готовцева Мария Николаевнаҕа улууустааҕы киин балыыһа салаатын, профкома, тубдиспансер уонна суһал көмө отделениятын коллективтара.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор-директоры солбуйааччы, культура, бырааппорядок, доруобуйа харыстабылын отдела – О.В. ЖИРКОВА.
Эппиэттиир секретарь, литературнай сотрудник, суруук отдела – Н.Н. ПУХОВА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Үөрэхтээһин, оҕо аймах, ыччат отдела – А.Г. КУЗЬМИНА.
Верстальщик – Э.И. ХОМУС. Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Бэчээттээччи – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственнай учреждения. Массовай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ СР регинальнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – **ПИ №19-0423.**

Саҥа олох

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сөп түбэһэр буолбатах. Суруука ыйыллар чахчылар кырдьыктааҕыгар эппиэттиир автор тус бэйэтэ сүгэр.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". **Телефоннарбыт:** редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. **E-mail:** sanaoloh@mail.ru

Бэчээккэ сакааһа: № 7 (10094)
Тираж 2510.
Хаһыат сыаната: 10 солк.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. **Бэчээккэ бэрилиннэ:** 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 27.01.2010 с. офсеттэ бэчээттэннэ.
Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". **Индекса:** 54907. Хаһыат нэдиэлэҕэ үстэ: оптуорунньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.